

som vidne om, at det er den eneste mulige fordelagtige Maade, hvorpaa disse Interesser kunne fremmes. Vi have foruden Jærnbannerne, som jeg nævnte før, Post- og Telegrafvæsenet, de offentlige Veje og Gader, Brolægning og Kloakker; hertil slutte sig offentlige Anlæg, Gas-, Vand- og Sporvejsanlæg. Jeg nævner alt dette for at illustrere, at Socialismen paa den Maade virkelig er gennemført i mangfoldige Forhold og har vist sig ikke at være til Stade for Samfundet; men tværtimod til ganske betydelig Fordel for det. Nu er det et Særtende for det ærede Medlem, jeg omtalte før, Repræsentanten for Slagelse (Røedt), at han ved mangfoldige Besligheder fremdrager England som et Land, hvor de private Interesser staa højt. Jeg vil tillade mig at udtale, at netop i England er den offentlige Drift paa mange Omraader ganske særlig stærkt udviklet. Paa Telefonvæsenets Omraade staaar ganske vist England ikke højest; der er det Lande som først Svejs og dernæst Tyskland og Belgien, der gaa forrest. Men England vil rimeligvis ogsaa komme med i denne Udvikling, da man paa andre Omraader der har præsteret noget ganske antageligt. Saaledes ere Sporvejene enten helt eller delvis overtagne af Kommunen. I 31' eller maaske endnu flere Byer findes denne Drift inddragen under Kommunen. Siden 1878 er Rettet blevet femdoblet, hvoraf det fremgaar, at Kommunens Drift er i stærk Stigning. Man er endog saa gaaet saa vidt, at der paa Tansen findes en Dampferge til gratis Disposition for Kommunens Borgere. Springet fra en fri Dampferge til fri Jærnbaner, er maaske endda ikke saa overdrevent langt. — Jeg vil med det, jeg her har nævnt, kun paapege, at den Udvikling, der foregaar her i Landet med eller uden det bestaaende Samfunds Billigelse, ogsaa bliver benyttet af det bestaaende Samfund, fordi den er en Nødvendighed. Den foregaar i Virkeligheden, hvor lidt Hensyn man end tager til den politiske Socialisme. Her har man maaske den saa ofte omtalte Revolution, som man vil tilskrive Socialdemokratiet, i Produktion, Omsetning og Samkvem. Denne Udvikling, der foregaar Dag for Dag, er maaske det eneste, der virkelig kan kaldes en Revolution, og den eneste Revolution, Socialdemokraterne ere med til at ville fremme. — Naar man nu kræver Overtagelsen af Telefonvæsenet foruden de Forretninger, Staten allerede har, tænker jeg mig at kunne møde en Indveinding fra det ærede Medlem i Retning af, at man herved vilde oprette ny Embeder og ansætte uniformerede Statseembedsmænd; Embeds-

væsenet staaar jo ikke i særlig høj Gunst blandt flere af dette Tings Medlemmer. Nu er det jo meget rigtig, at det bestaaende Embedsvæsen ogsaa har visse Mangler. Det er ikke længere siden end i Dag, at jeg havde den Fornøjelse i et Kjøbenhavnst Blad at læse, hvorledes vi paa Jærnbanevæsenets Omraade allerede havde et meget betydeligt Antal Embedsmænd, og at man endda agtede at forøge deres Antal ved Hjælp af en Bevilling her paa Finansloven. Men fordi vi under de bestaaende Forhold ikke have et tilstrækkelig godt Embedsvæsen, behøve vi ikke at gaa saa vidt, at vi sige, at Embedsvæsenet i det hele er en farlig Ting. Vi have jo dog en Rigsdag, der evner at modvirke Forsøg paa at bringe Embedsvæsenet ind paa en fejl Bane, hvis man f. Eks. vil forøge det i altfor høj Grad, og det er for saa vidt lettere gennem Rigsdagen at rette og kontrolere de Fejl, som her maatte begaaes, end det i mangfoldige Tilfælde vil være, naar Talen er om et privat Selskab, en privat Anstalt. Jeg er heller ikke bange for en Telefondirektør i Uniform med blanke Knapper i Stedet for en privat Direktør i civil Dragt. Jeg ved ikke, hvorfor man skulde være bange for en saadan uniformeret Direktør; thi hvis man ellers her i Landet nærede Engstelse for uniformerede Embedsmænd, vilde man jo have Grund til at kritisere f. Eks. vore Postbude og Funktionærer ved Jærnbaner o. s. v., men jeg har dog det Indtryk, at vore Postbude og Konduktører, i det hele taget mange af vore Statseembedsmænd, i mange Henseender udføre de Pligter, som paahvile dem, paa en saadan Maade, at der ikke er Grund til Kritik, og i alt Fald kan jo den Kritik, som skal rettes imod dem, saa sit Udtryk i Rigsdagen og en bedre Ordning vil saaledes kunne blive gennemført. Derfor frygter jeg ikke for ny Embedsmænd, naar blot det, der naas, kan tjene til at udvikle Samfundets Interesser. Man har ogsaa her rejst Pensioneringspørgsmaalet. Ja, Spørgsmaalet om Pension til Embedsmænd har jo været for her for saa Dage siden. Men ogsaa her vil jeg sige, at det forekommer mig ingenlunde at medføre nogen Fare for Staten, at den skal pensionere Embedsmænd; thi er det ikke det Maal, vi alle stræbe efter, at enhver Arbejder, enten han staaar i Statens eller i privates Tjeneste, paa sine gamle Dage kan være sikret et saadant Underhold, at han kan leve et sorgfrit Liv? Altsaa, jeg er ikke bange for de Embedsmænd, der vil blive Brug for ved Telefoner og Telegrafer. De kunne ikke stade vort Samfund noget. Jeg er heller ikke bange for at høre dem en Pension,